

הלכות שפת סימן שנה שנו

ביאורים ומוספים

מים יורד הדלי שלה דרך נקב גזוזטרא המתחונה⁽³¹⁾.

(31) כזה

[שו"ע ס"ה]

היו שפי גזוזטראות זו למעלה מזו, משוקה זו מקנגר זו מעט ואינה רחוקה מקנגדה ארבעה טפחים, בין אם עומדת תוך עשירה זו לזו בין יש ביניהם יותר מגבה עשר אמות וכו', וכל-שכן אם עשו שמהן למתונה שמהן אסורות עד שיערכו⁽²⁸⁾.

(28) כזה

סימן שנו

דין אמת המים העוברת בקצור

[משנ"ב ס"ק א]

ואינה נמשכת מפחוץ⁽¹⁾.

(1) ואם היא יוצאת רק מצד אחד של החצר, ראה להלן (ס"ק ז), ובמה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק ב]

דבשעור זה נעשו המים רשות לעצמך⁽²⁾ ושם פרטלית עליהם⁽³⁾.

(2) ואם החריץ עמוק י' ורחב ד' אבל המים שברוחו אינם עמוקים י' ורחבים ד', או באופן שהמים עמוקים י' טפחים אבל מחיצת החריץ אינה י' טפחים [בגן שחלק מן המחיצה אינו בשיפוע המתלקט י' טפחים מתוך ד' אמות, שאינו נחשב מחיצה], נחלקו האחרונים אם הדבר תלוי בעומק מחיצת החריץ או בעומק המים. בשו"ת התם סופר (ארי"ח סי' פז) כתב, שהדבר תלוי בעומק מחיצת החריץ ולא בעומק המים. מאידך, בשו"ת ישועות מלכו (ארי"ח סי' בט) כתב, שרק באופן שגם מחיצת החריץ עמוקה י' וגם המים עמוקים י', אז הוא נחשב לפרטלית ואין ממלאים ממנו. וראה מה שכתבנו להלן (ס"ק ז), שהחז"א ביאר שהראשונים נחלקו האם עצם החריץ מחשיב את המקום לפרטלית, או רק משום שמים עוברים ברוחו מצד לצד. והבאנו שם את דעת האבני נור, שלכל השיטות אין החריץ עצמו מחשיב את המקום לפרטלית.

(3) ואף שיש מחיצות לחצר משני צידי אמת המים, אין מחיצות אלו מעילות להבדיל בין חלק האמה שתוך החצר לחלק שמחוץ לחצר כדין כל רוח רביעית של רשות שדי לגדרה בבי פסים, כיון שהאמה נרנית במקום בפני עצמו, ובתוכה אין מחיצות כלל ברוח הרביעית. וסברת דין זה התבאר להלן (ס"ק ז) ובמה שכתבנו שם.

[ביה"ל ד"ה העוברת בחצר]

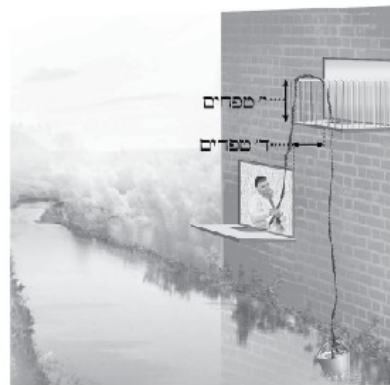
דאם הוא משגר שתעבב המים רק משך יום או יומים, לא קודו על זה שיקחה פרטלית. וצריך עיון⁽⁴⁾.

(4) דעת החז"א (ארי"ח סי' קד ס"ק ג) שאין לחלק בזה, אלא אפילו המשך במילואים עמוד 7

[משנ"ב ס"ק מב]

אבל אם היו רחוקים ארבעה טפחים, אס"פן לשרוצה בעל הסתחון להשמש בגזוזטרא העליונה צריך לזרק דלי שלו קצור להלאה דרך ארבעה טפחים⁽²⁹⁾.

(29) כזה

[משנ"ב ס"ק מד]

דברחוקה מקנגדה בקשף רחב הנמל ארבעה טפחים, שוב לא אסרי אגודי⁽³⁰⁾.

(30) הוינו דוקא כששתי הגזוזטראות רחוקות זו מזו ד' טפחים, אבל אם הן סמוכות זו לזו בתוך ד' טפחים, כתב החז"א (ארי"ח סי' קב ס"ק טו) שבני הגזוזטראות אסורים זה על זה אפילו אם הנקב שדולים משם רחוק לאחת מהן יותר מד' טפחים.

ופרטי דינים אלו באיזה אופן אסור דרך אויר ובאיזה אופן אינו אסור, נתבארו בשו"ע לקמן (סי' שעה ס"ב, וסי' שעו ס"ב-ג, ובביה"ל שם ד"ה שאין).

[משנ"ב ס"ק מה]

אם העליונה מקנגת מפש נגד המתונה, וקשה היא צריכה לזלות

הלכות שבת סימן שנה שנו

רח

באר הגולה

ס משנה ג' גזיירי
פ"ו וקדושתה לה ע"כ
וקדושתה ושי"י שם
ולשון ראשון
ע"כ דקדושתה לה ע"כ
שבת שם פ' פירוש,
לשבת גזיירי משום
זכה הסתחובה בנסח
דאמר ע"כ ע"כ טור
ספיקות הנקרא
שם ק' שם גמ"כ
מסתמיות הנקרא
א גזיירי פ"ו

אף-על-פי שהיו שם צמקים עשנה (מרכ"כ): ה (מב) היה שתי גזוזטראות זו למעלה מזו, (נג) משוכה זו מנגנד
זו מעט (מד) ואינה (ט) רחוקה מנגנדה ארבעה טפחים, בין אם עומדת תוך עשנה זו לזו בין יש ביניהם
(מה) יותר מגכה עשור אמות, עשור לעליונה מחיצה בשתפות משל שניהם ולא עשור לתחתונה כלל, שתייהן
אסורות בה עד שיערבו, (מו) וכל-שכן אם עשור שתייהן לתחתונה שתייהן אסורות עד שיערבו, אכל כל
אחת מהן שעשמה לבדה בשלה, (מז) אין האחרת אוסרת עליה (מח) אפלו לא עשמה האחרת בשלה, וכן
(מט) אם עשור בשתייהן בשתפות משל שניהם, אין אחת אוסרת על חברתה:

שנו דין אמת המים העוברת בחצר, וכו' ב' סעיפים:

א **אמת המים (א) *העוברת בחצר, (ב) (ב) צמקה עשנה ורחקה ארבעה, *אין ממלאין ממנה בשבת

באר היטב

וכל זה שאין רחוק ביניהם ד"ט, אכל ברחוק ד"ט אין הסתחובה יכולה
להשתמש בפליונה אלא בתשמיש אחר, ולא השמיש הוא, ע"כ אינה יכולה
לאסור על העליונה, ואגבה יותר מ"י ביניהם לא קפדין, דמשתמש ע"י
זריקה, אע"פ שהיא תשמיש קשה:

(ב) צמקה י' וכו'. דבשעור זה נצטוה רשות לצמקה ומני ברה"ל אפלו
בחצר, אכל אם אינה צמקה עשנה או שאינה רחקה ד' אינה פרמלית

באור הלכה

* אמת המים. והוא הדין נהר ונחל: * העוברת בחצר, דע, הלפי
המכאר בפוסקים, לאו דוקא שעוברת פה בעולם, והוא הדין
בשפתן מאיזה נהר שטף-מים ועוברת דרך החצר משני הצדדים כמו
אמת-המים, גם-כן דוקא הכי: ומכל מקום אפשר, דאם הוא משער
שיהפך המים רק קצת יום או יומים, לא נזיר על זה שיהיה פרמלית.
וצריך עיון: * אין ממלאין ממנה וכו', אכל בחצר מהר לטלטל אף
אם לא עשור שום מקומו, ולא אמרנו שיהיה אסור משום שפרז במלואו

משנה ברורה

עין שם, ומכל מקום אף לדידה (כט) וכול לסקמך על דעת
הפוסקים המקלין בזה: ה (מב) היו שתי וכו'. אכארי בקצרה,
והוא דבית ועלית על-גבה העומדת אצל הנהר, ויש להם לכל
אחת גזוזטרא הבולטת ללילות על-ידיה מים מן הנהר, אם היו
עושים כל אחד מחיצות סביבה פדיו המבאיר בקציה, אם היו שתייהן
מותרות בשבת כל אחד ללילות בשלו אפלו אם לא ערבו נחד; ואם
תקנו שתייהן בשתפות רק גזוזטרא אחת כדיון, בין לעליונה בין

לתחתונה, נחשבין משני אנשים הדרין בחצר אחת ואסורין שניהם
לא שערבו ביניהן. כמה דברים אמורים, ששתי הגזוזטראות העומדים זה על-גב זה אינם רחוקים זה מזה במשך הסתל ארבעה
טפחים, שנוח תשמישתה, אכל אם היו רחוקים ארבעה טפחים, אכ"פ פשוטה בעל התחון להשתמש בגזוזטרא העליונה צריך
לזרק דלי שלו באויר להלאה דרך ארבעה טפחים, ומשמיש מפלג קנה אין חשיב לאסור על חברו אף בשלא ערבו ביניהן:
(נג) משוכה זו וכו'. רוצה לומר, אפלו משוכה, (נ) וכל-שכן אם עומדת זו כנגד זו בשוה: (מד) ואינה רחוקה וכו'. דבר-החוקה
מנגנדה במשך רחב הסתל ארבעה טפחים, שוב לא אסרי אהרדי, שאינה יכולה להשתמש אלא על-ידי זריקה הדלי באויר מרחוק,
ואינו חשוב תשמיש לאסור: (מה) יותר מגכה וכו'. דאגבה (נ) לא קפדין, אף-על-פי דהכרח על-ידיה להשתמש בדלי על-ידי
זריקה למעלה והיא תשמיש קשה, מיון שאינו משתמש דרך אויר ברחב, חשיב תשמישמה לאסור: (מו) וכל-שכן אם עשור שתייהן
לתחתונה, שתשמיש זה נוח יותר לעליונה, שהוא דרך ירידה: (מז) אין האחרת וכו'. הנה (נ) אפלו רגילה להשתמש בשל
חברתה ברה, אף-על-פי-כן אינה אוסרת עליה, שבפעם הלא הושגת אין שנה לה, אם לא שהתנו ביניהן בפרוש שכל אחד ישתמש
בשל חברו, אז צריכין ערוך [פמ"ג]: (מח) אפלו לא עשמה וכו'. וכל-שכן אם כל אחת עשמה לצמקה, דמסתת כל אחת
להשתמש בגזוזטרא שלה בלי ערוך, אף יש אוקרים, דכל זה (נ) דוקא בשמשכות הגזוזטרות זו מזו ואין צריכין לשמש אחת
בחברתה, אכל אם העליונה מבגנת ממש נגד התחתונה, וכשהיא צריכה ללילות מים יורד הדלי שלה דרך נקב גזוזטרא התחתונה^(ט) ואין
ביניהן אויר של עשנה טפחים כגכה, שתייהן אסורות למלאות שם כשלא ערבו, הוא דוקא אם תקנו רק אחת ובשניה לא עשור מחיצה כלל,
אכל אם עשור תקון בשתייהן בשתפות, מתירים כל אחת בשלה, משום דאמרינן דכל אחת סלקה נפשה מחברתה ביון שעשמה לה
תקון בפני עצמה וימה שעשמה בשתפות, (נד) אינה טעם הזה להם כדבר, וכל-שכן אם עשור רק באחת בשתפות והשניה עשמה
מחיצה לגזוזטרא שלה לבדה, (נ) כדאי מהר כל אחת למלאות בלי ערוך, דהתא כדאי סלקה נפשה מחברתה:

א (א) העוברת בחצר. ודוקא קשה עוברת, דהינה שנגננת לסדר מן צד האחד ויוצאת משם מן צד האחר בנקבים שיש תחת הסתלים,
(ב) אכל אם יש לו ברכת מים בחצרו ואינה נמשכת מבחצו, אינה צריכה שום תקון אפלו רחקה וצמקה הרבה, דכל מה שבתוך המחיצות
בכלל רשות-הסחיד הוא: (ב) צמקה עשנה ורחקה ארבעה. דבשעור זה (ג) נצטוה המים רשות לצמקה ושם פרמלית עליהם: כשאר ימים

שער הצינור

פרש (שבת ק" ע"ב) דבור המתחיל 'עושה מקום' דעצם הנרא דספיקה הוא משום מחיצה הלכה, ואסרין לדידה ישאר ראות מנג'אברתה על מכונה, ואסרין
דבר ושיי סותרים אהרד, וצריך עיון: (כט) דהא אף לדידה אין ראה שהנאוים תחלקו על דעת התוספות בזה, וכפרט שפדכרי הלא"ש מוכח דסבר
קוניה, וגם מדברי הרמב"ם בצדוהין בסוגיא גזוזטרא שנהיה שם דברי התוספות, מוכח אסרין דסבינא לה פסידה בעקר הדין, דהתרא מחיצה היתה
הוא אפלו בשאין גובה עשנה, אסרין כדאי אין להתמיד בזה: (ל) פשוט, לבר מה שיש השלחן-צורך 'אכל כל אחת' וכו', קנה יש נקא-מנה אם עומדת
זו כנגד זו בשנה, וכמו שמבאר בסעיף-הקטן מח בשם הרמב"ם, עין שם: (ל) מש"ו: (לג) נקרא: (לג) אם כלובש העצמיק דין זה, והכדאי מקורו הוא
מהרמב"ם, ולפלא שלא נזכר דכל זה דוקא אם בניהן עשנה טפחים כמו שכתב הרמב"ם: (ל) בית-יוסף. והנה הדין הזה נובע מהטור, ועין כאלה דכה
דיש ראשונים שחולקין על זה: (ל) נקרא: (ל) פן מוכח מלקחו בה"ה ופשוט: (ג) לשי' ושאר פוסקים:

הלכות שבת סימן שנו

(ג) אלא-אם-כן עשו לה (ג) מחיצה גבוהה עשרה (ד) בכניסתה וביציאתה יונהיה טפח ממנה (ה) משקע פנימים. ו'אם היטה המחיצה כלה יורדת בתוך המים, צריך שיהיה טפח ממנה יוצא (ו) למעלה מן המים. (ז) ואם התחיל לעשות המחיצה (ז) אצל השפה מכל צד ולא חבר אותה (ח) באמצע כדי שיהיו המים נכנסים ויוצאים דרך השם, אם אין ביניהם שלשה טפחים שריי, (ח) דאמרינן לבוד, יש ביניהם שלשה טפחים אסור: הגה ואם הנקבים שהאמה נכנס יוצא בהם אינם רחבים שלשה, (ט) אפלו מחיצה אינו צריך (כ"י בסם רשב"א): ב' הוצר שנקרצה ולשוך-ים עובר על הפרצה, אם אינו במלואו ואין בפרצה יותר מעשרה (16), (י) מותר (ט) למלאה ממנו ולהכניס לפניה; נפרצה (יא) במלואה או שיש בפרצה יותר מעשרה, אם נשאר במקום שנקרין (יב) גידודים גבוהים עשרה (יג) והמים מכסים אותו, *מותר למלאה (יג) ממנו (י) בפרצה, אם לא אסור להכניסן לפניה אלא-אם-כן עשו מחיצה (יד) גבוהה עשרה על המים; (טו) לא נשאר גידודים, שוקעים ותמצינה נראים כשער (א"ת ונחב כפוח)

באר היטב

הוציאה, וקשה בן כדי שבאותו מקום הפניו ילכו המים, אם אורו תקום הפניו אינו ב' על ג' הוי פלבוד, עין ט"ז: (ה) למלאה, אע"פ שהיא צמקה עשרה ורחבה ד', וכיון שנקנס להצר ואינו יוצא ממנו הוא קבור שבהצר ומחיצות הוצר מחירות אוחו, משא"כ באמה-המים שנקנסת יוצאת וחולקה רשות לעצמה והוי כרמלית, ראב"ד וריטב"א, עין ב"י ובט"ז: (ו) בפרצה, דפצמים שהמים שוקעים ותמצינה נכרת, אבל כפית אין המחיצות נכרות:

משנה ברורה

והקרות, ולפיכך קצווקרין דרך תצרו אסור למלאה מהן בשבת, אבל אם אין צמקין עשרה (א) או שאינם רחבים ארבעה, מותר למלאה מהן בלי מקור, דבטל הוא לגבי רשות-הנחיר: (ג) אלא-אם-כן עשו וכו'. דכיון (ד) שמבדילין משאר המים שחזן להוצר, המים שבתוך הוצר בטליו לגבה, דבעלמא הלא נקרא לו דכל מה שבתוך המחיצות רשות-הנחיר הוא, ונק כזה כשמחברין עם המים שמבחוץ אמרינן דאינם בטלים ונעשו רשות לעצמן, מה שאין כן כשמבדילין, שם רשות-הנחיר עליהם, ומחיצת הוצר גופא, (ה) אף אם שקוע הרבה במים אינו מוציל בזה, דבעינן שיהא נראה שנגעשה בפסיל המים: (ד) בכניסתה וביציאתה, ורצה לומר, במקום כניסת המים להוצר ובמקום יציאת המים מן הוצר, והכל בפנים על (ו) פני הטב אמת-המים: (ה) משקע פנימים. לחלק בין המים שבחוץ

באר הלכה

לכרמלית, משום דאמרינן דפני האמת-המים שהם צמקים עשרה נעשו מחיצה להפסיק בינה ולחצור, ולענין לטלטל בחצר, אפלו אם היה נפרץ קהלי הסצר כנגד האמת-מים מוצי הערדין בזהר מעשרה, אפי"ו צרי לטלטל בחצר, שהרי הוצר נקף מארבעה רוחותיו (15) ונהניו ב' כחלי הוצר, ודפן הרביעי הוא באמת-המים גופא, כג"ל, מגן-אברהם בשם הראב"ד, וקפלא על התייראדם בסיומו גג שהעתיק דין זה רק בנפרץ מצד אחד מןחלי הוצר, ופשוט דלפי טעם הראב"ד אפלו בנפרץ משני הערדין, עוד קרב המגן-אברהם, דהא דאמרינן שדפני האמת-המים נחשב לפרץ להחיר השלטול בחצר הוא אפלו במקשפי, אכן דוקא אם מתלקט עשרה טפחים מחוץ ד' אמות, אבל אם מקשפה בזהר, שמתלקט עשרה מחוץ חמש אמות, לא הוי כמחיצה וממלא אסור לטלטל בחצר: * מותר למלאה ממנה בחצר, פרט זה אינו מוסכם טעם הפוסקים (16), עין בבית-יוסף והוא רק לשיטת התוספות והרא"ש, ובריש"א כחב על פירושם שהוא יחזק גדול, ואפשר משום שהוא מלאה ורובן סוף השלחן-ערוך עליהם:

שהם כרמלית למים שבפנים: (ו) למעלה מן המים, כדי שיהיה נפרת צמח (17) המחיצה המפסיקה (18): (ז) אצל השפה מכל צד וכו'. פרוש, שבצד הכניסה וצד היציאה עשה מחיצה (ו) לרחב האמה, אלא שלא עשה מחיצה בצד הכניסה כלה בהחניכה אחת אלא בשתי חתיכות, ובאמצע המחיצה הניח מקום פנוי וכן במחיצה של צד היציאה: (ח) דאמרינן לבוד (19), ומטעם זה, אפלו הניח הרבה תללים ביניהם, כגון שעשה המחיצה מקנים ויין כל אחד ואחד היה פחות משלשה (20), שרי (ח"א): (ט) אפלו וכו'. דכל מה שפחות משלשה אמרינן לבוד, ונראה דבזה אפלו אם מצד השני הוא רחב שלשה אף-על-פי-כן אינו צריך תקוני (21), כיון דמצד אחד הוא פחות לגמרי, ובענין לשוין-ים העוברת בתוך הוצר, המבאר לקמה: ב' מותר למלאה ממנה, אף-על-פי (ס) שהיא צמקה עשרה ורחבה ארבעה, ואינו רומה לאמת-המים (22) המבאר בסעיף א, דבכאן כיון שנקנס לשון הים בחצר ואינו יוצא ממנה לצד אחר, הוא קבור שבהצר ומחיצות הוצר מחירות אותה (23) דכיון שלא נפרץ יותר מעשר, הוא בכלל פתח, דהוי כאלו המחיצות קמיון, מה שאין כן באמת-המים שנקנסת יוצאת תחת כתלי הוצר משני הערדין, חולקת רשות לעצמה והוי כרמלית: (יא) במלואה, הינו כל בתל הוצר שקלצד המים: (יב) גידודין גבוהין עשרה, דבזה נחשב כאלו המחיצות עדין קממות: (יג) ממנו בפרצה, דפצמים (ט) שהמים שוקעים ותמצינה נכרת, ולכן אף בשאין המים שוקעים התירו תקמים, מה שאין כן כפית שהוא רחוק מן המחיצה, לעולם אין המחיצה נראית אפלו כשהמים שוקעים: (יד) גבוהה עשרה, ורחבה של המחיצה אין צריך על-פני כל הפרצה, ונק שיתכם השטח עד שלא ישאר אלא עשר אמות פרוץ דהוא שעור פתח: (טו) לא נשאר גידודים וכו'. ורצה לומר, שלא

שער הצינור

(ג) עין באר היטב שכתב דאם אין רחבים ארבעה אף שצמקין עשרה בטל היא לרשות שעומד בתוכה, ואי ברשות-הרבים הוי רשות-הרבים, ודק זה מלשון מגן-אברהם שהעתיק מרש"י ערוכין פ"ו דבור הטתמיל ישלא, משמע כן לכאורה מוכרח, אבל באמת הדין פשוט דאם הוא (נכונה) [צמק] עשרה ואינה רחבה ארבעה ונפרדת ברשות-הרבים הוי מקום-פסור, דאין לו עסק עשרה ברשות-הרבים שיחשב כרשות-הרבים, וכן מוכח ברמב"ם פרק יד הלכה כד, וביותר בבאורו פירוש המשנה מבאר להדיא דבר-הנ"ל, ורש"י דערוכין ה"ל שכתב יאם עוברת ברשות-הרבים הניח רשות-הרבים וכו', צ"ל כדמין דלא קאי רק אלא היה צמק עשרה, דבעלמא כרמלית הוא וקמים הוא כשלי לרשות-הרבים, ועל זה מביא הנראה מןמקרא בסוף דבריו, עין שם, אבל בעמק עשרה ואינו רחב ארבעה, פשוט דלא הוי אלא מקום-פסור: (ד) אחרותם: (ה) פרוימנדים ושא"י: (ו) רש"י: (ז) פתח נט"ו, דלא כבית-יוסף: (ח) מגן-אברהם בשם פוסקים: (ט) מגן-אברהם:

הלכות שבת סימן שנו

ביאורים ומוספים

(משנ"ב ס"ק ב)
אָבֵל אִם אֵין צְמָקִין צִשְׁתָּהּ⁽⁸⁾.

8) ובאופן זה שאמת המים אינה עמוקה י" טפחים, כתב החזו"א (א"י"ח סי' קג ס"ק טז) שאפילו אם היא רחבה יותר מעשר אמות שיש בה שיעור פירצה, מותר למלאות ממנה בלא שום תיקון, כיון שכותל החצר שעובר על גבי האמה מתיר את האמה מדין מחיצה תלויה שמתרת במים, ואף על פי שמחיצה תלויה במים אינה מתירה אלא כשעשה את המחיצה לשם כך (במבואר בשו"ע לעיל (סי' שנה ס"ב) ולהלן במשנ"ב (ס"ק ג)). וכאן הרי לא נעשה כותל החצר לשם כך, מי"מ כשאין עומק המים י" טפחים אין צריך שתיעשה המחיצה לשם המים.

(משנ"ב ס"ק ה)
קִשְׁקַע בְּמַיִם⁽⁹⁾.

9) וכתב החזו"א (א"י"ח סי' קג ס"ק ז) שלפי דעת הרשב"א והריטב"א (עירובין פו, א) שפירשו שהטעם שצריך לשקע טפה בכור העומד בין שתי חצרות, הוא משום שאם אין המחיצה יורדת לתוך המים נחשב כאילו המים של שתי החצרות מעורבים, אם כן בנדון שלפנינו שהמחיצה באה כדי לגדור את הרשות ממכרמלית, אין צריך שיהא משוקע במים או יוצא מהמים טפה, והשווה הלכות (ס"ג) כתב, שלפי מה שכתב החזו"א (שם וסי' קיב ס"ק ד, וסי' קיג) יש מקום להקל כשיטות אלו, ומי"מ מבואר בדברי החזו"א שם שאם אפשר לתקן ראוי להחמיר.

ולענין לטלטל בתוך אמת המים, כתב בשו"ת גינת ורדים (הספדרי, א"י"ח כלל ג סי' כב-כד) שאין צריך לזה שיקוע טפה, ולא הצריכו שיקוע אלא כדי לשאוב מים מהאמה לחצר.

(משנ"ב ס"ק ו)
כְּדִי שִׁיהִיָּה נִבְרַת קָצוּחַ⁽¹⁰⁾ הַמְחִיצָה הַמְפַסְקִיקָתוֹ⁽¹¹⁾.

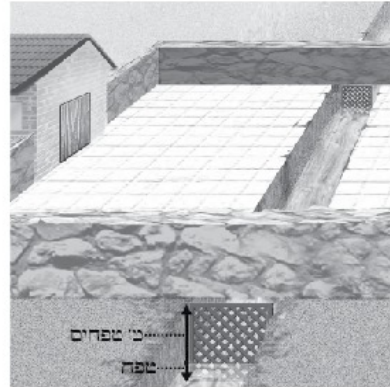
10) ואם אין המחיצה ניכרת אלא לפעמים כשהמים שוקעים, כתב הדעת תורה שלכאורה מדברי הרא"ש (עירובין פ"א סי' טז) משמע שהמחיצה מועילה, אמנם, הקרבן נתנאל שם (אות פ) כתב שאין זה מועיל, וכונת הרא"ש לומר שאף שלא כל הי" טפחים ניכרים, מי"מ מועיל, כיון שפעמים כשהמים שוקעים ניכרת כל המחיצה, ואם עשו סכר מעל המים, כתב הדעת תורה שאף לדעת הקרבן נתנאל מועיל, אף על פי שלפעמים המים עולים ומכסים את המחיצה, כיון שהכל יודעים שיש כאן מחיצה לחלק את המים.

11) ואם עשו פי תקרה מעל המים, כתב הפמ"ג (משב"ז ס"ק א) שמשמע שאינו מועיל, אף על פי שלגבי בור ובאר שבין שתי חצירות פסק השר"ע לקמן (סי' שעו ס"א) שמועיל, ובטעם הרב"ר כתב שם (א"י"ח ס"ק ב). שפי תקרה מועיל לחלק את המים שלא יחשב שכל אחד דולה מחלק חברו, אבל אינו מועיל להיכר, וכאן שהטעם משום היכר לא מועיל פי תקרה, מאידך, בשו"ת נפש חיה (א"י"ח סי' בה) כתב, שמועיל פי תקרה בכניסה לאמה, כמו בכור ובאר שבין שתי חצירות.

המשך בעמוד הבא

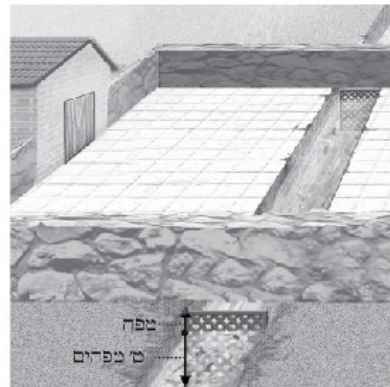
(שו"ע ס"א)
עָשׂוּ לָהּ מְחִיצָה גְבוּהָ עֲשֶׂינָהּ בְּכַנְיֻסְתָּהּ וּבִיצִיאָתָהּ וְהָיְתָה טַפְחֵי מַמְנָה קִשְׁקַע בְּמַיִם⁽⁵⁾.

(5) כוה ו

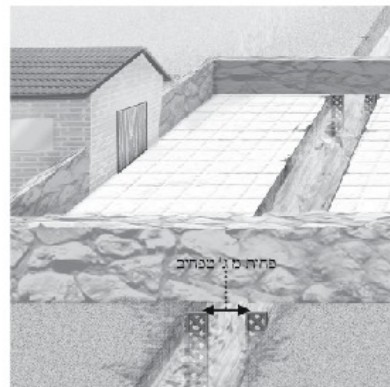
(שו"ע שם)
וְאִם הָיְתָה הַמְחִיצָה בְּלֵה יוֹרֶדֶת בְּחוּף הַמַּיִם, צָרִיךְ שִׁיהִיָּה טַפְחֵי מַמְנָה יוֹצֵא לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם⁽⁶⁾.

(6) כוה ו

(שו"ע שם)
וְאִם הִתְחִיל לְעֲשׂוֹת הַמְחִיצָה אֶצֶל הַשֹּׁפָה מִכָּל צֶדֶד וְלֹא חָבַר אוֹתָהּ בְּאֶמְצַע וְכוּ', אִם אֵין בְּנִיחָם שְׁלִשָּׁה טַפְחִים שָׁרִיף⁽⁷⁾.

(7) כוה ו

הלכות שבת סימן שנו

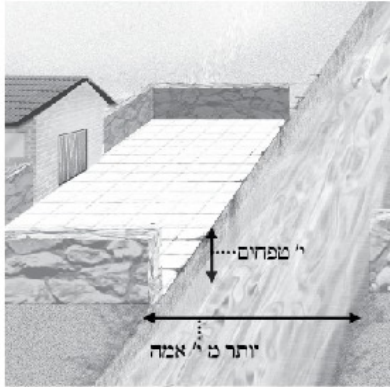
ביאורים ומוספים המשך

(14) דעת החור"א (ארי"ח סי' קג סי"ק כב) שבאופן זה צריך תיקון בצד שרחב ג' טפחים, ורק אם משני הצדדים רוחב הנקבים הוא פחות מג' טפחים הרי זה מותר.

[ביה"ל ד"ה אין]

אפילו אם היה נפרץ פתלי הסדר פגוד האפס"מ"ם משני הצדדים ביותר מעשרה, גם כן שרי לטלטל בסדר, שהרי הסדר מקוץ מארבעה רוחותיו¹⁵.

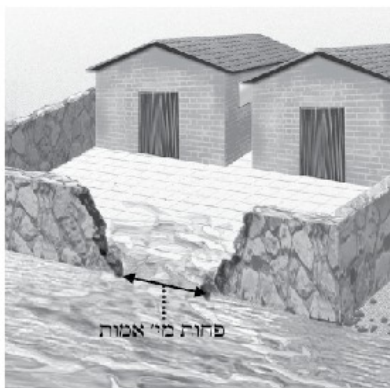
(15) כזה וכו'.

[שו"ע ס"ב]

תצר שגפ"צ וקש"ו"ם עובר על הפ"צ, אם אינו כמלואו וצ"ח בפ"צ יותר מעשרה¹⁶.

(16) כזה וכו'.

[שו"ע ס"ג]

אם נשאר במקום שגפ"צ גדינים גבוהים עשרה¹⁷.

(17) כזה וכו'.

המשך בעמוד הבא

[משנ"ב ס"ק ח]

דאמרינן לברדיו¹⁸.

(12) ובטעם הדבר שהצריך השו"ע שלא תהיה הפירצה יותר מג' טפחים שיהא בה דין לבוד, ולא התיר בפירצה עד עשר אמות מדין פסים שמועילים להתיר בחצר [כדלקמן בשו"ע סי' שסג ס"ב], כתב החוספת שבת (סי' ו) משום שטעם היתר פסים הוא שעל ידי הפסים אנו רואים את המקום הפרוץ כפתח ולא כפירצה, ולכן כאן שבמקום הפרוץ עוברת אמת המים, לא שייך שיחשב לפתח.

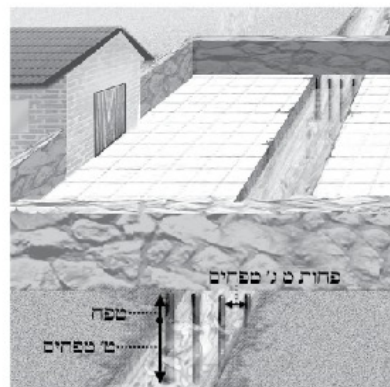
והחור"א (ארי"ח סי' קג סי"ק ב' ה' וכו') כתב, שמה שהצריך השו"ע שלא תהיה הפירצה יותר מג' טפחים, הוא דוקא באופן שתיקן את הפירצה שבפתח האמה במחיצה תלויה, שאז מן הדין אין דינה כמחיצה אלא שהקלו במים, ולא הקלו אלא במחיצה שגודרת את כל הפירצה ולא בפסים, אבל אם העמיד מחיצה מקרקע האמה עד למעלה מן המים טפח [ולדעת הרשב"א והריטב"א שיובא להלן סי' ק, אין צריך טפח מעל המים], יתכן שיהיה מותר עד פירצה שרוחבה עשר אמות, וכתב, שיתכן שלענין שיעילו הפסים להתיר את הפירצה, יש להחמיר שתהיה המחיצה גם גבוהה י' טפחים למעלה מן המים, וסיים בצ"ע.

אמנם כתב שם, שמה שמועילים פסים שבתוך המים להתיר עד עשר אמות, היינו דוקא באופן שבצד אחד של האמה תהיה המחיצה שבתוך המים עומד מרובה על הפרוץ, משום שאמה זו שעומקה י' טפחים ורוחבה ד' נחשבת רשות בפני עצמה, וצריך שיהיו לה שלש מחיצות שהעומד בהן מרובה על הפרוץ, ואם לא תהיה המחיצה עומד מרובה על הפרוץ, נמצא שרשות זו פרוצה משתי רוחות. אמנם באופן שבצד אחד האמה נעשית צרה, אם הן מצירות בשיעור תל המתלקט, דהיינו שבכל ד' אמות של אורך המחיצה נעשית האמה צרה י' טפחים, אפשר לדון את המחיצות של אורך האמה שהן גדרות גם את רוחבה על ידי שהן מצירות את האמה, עוד כתב שם, שמה שמועיל להתיר על ידי פסים, הוא דוקא כשאין האמה שבחצר גדולה יותר מבית סאתיים, ואף אם האמה שבחצר גדולה יותר מבית סאתיים, משמע בדברי החור"א שם (סי' כב) שאם המים ראויים לשתיה או לרחיצה הרי זה מותר.

[משנ"ב ס"ג]

בגוף שעשה המחיצה מקנים וביין כל אקד וקדוה הנה פחות משלשה¹⁸.

(18) כזה וכו'.

[משנ"ב ס"ק ט]

ונראה דבזה אפילו אם מצד השני הוא רחב שלשה אף על פי כן אינו צריך תקון¹⁹.

(19) כזה וכו'.

הַלְבוּת שֶׁבַת סִימָן שָׁנָה

ביאורים ומוספים המשך

[משנ"ב ס"ק ז]

אף-על-פי שהיא עמקה עשירה ונחמה ארנציה. נאינו דומה לאמת המים¹⁸.

18) דברי המשנ"ב שחילק בין אמת המים [שבס"א] ללשון ים הנכנס לחצר, הם בשיטת הרשב"א והריטב"א (עירובין יב, ב) שכתבו שאם אמת המים היא עמוקה י' ורחבה ד', אסור למלאות ממנה עד שיגדור את האמה עצמה מכ' צדדיה, ובלשון ים, אפילו אם הוא עמוק י' ורחב ד', אין צריך שום תיקון, מפני שכותלי החצר שביצודיו מתירים אותו, ובטעם הדבר כתבו, שאמה שהיא נכנסת ויוצאת משני צידי החצר, הריהי נחשבת רשות לעצמה, אבל לשון ים שנכנס מצד אחד ואינו יוצא מהצד השני אלא מתעכב בחצר, הרי הוא כחלק ובור שבבית ובחצר שאינו נחשב לרשות בפני עצמו, וניתר על ידי מחיצות החצר.

הביאו שם את דעת התוס' והראב"ד, שפירשו את החילוק בין אמת המים ללשון ים באופן אחר, שבאמת המים מדובר שהיא עמוקה י' ורחבה ד', ולכך היא נחשבת רשות לעצמה ואינה בטלה לחצר, אבל בלשון ים מדובר שאין הלשון עמוק י' טפחים, ולכך הוא בטל לחצר, ולשטתם אם לשון הים עמוק י' ורחב ד', הריהו נחשב רשות לעצמו ואינו בטל לגבי החצר, אף שאינו יוצא מצידו השני של החצר, ובין שאינו בטל נמצא שהוא פרוץ ברוח הרביעית לברמלית, ואסור למלאות ממנו מים. ודעת החזו"א (א"ח סי' קיא ס"ק א) להחמיר כדעה זו.

ואם יש חקק עמוק י' טפחים ורחב ד' טפחים שנכנס לחצר (אפילו בלא מים), כתב החזו"א (שם, ובסי' קג ס"ק א) שדעת תלמי במחלוקת ראשונים זו, שלדעת הרשב"א והריטב"א החקק בטל לחצר וניתר על ידי מחיצות החצר שבצדדים, ולדעת התוס' והראב"ד הריהו חולק רשות לעצמו, ואסור לטלטל בו כיון שהוא פרוץ ברוח הרביעית.

ובדברי החזו"א מבואר, שפירש שטעם דברי התוס' והראב"ד משום שמחיצות לשון הים מסלקות את מחיצות החצר, ולכך אין מחיצות החצר שבצדדים מועילות להתירו. אמנם בשו"ת אבני נזר (א"ח סי' רסג אות ח) פירש, שטעמם של התוס' והראב"ד הוא משום שמים שהם עמוקים י' טפחים חשובים ואינם בטלים אל החצר, אבל אם המים אינם עמוקים י' טפחים, מועילות מחיצות החצר להתיר את החקק לכל השיטות אפילו אם החקק עמוק י' טפחים, משום שאין החריץ מסלק ומבטל את מחיצות החצר.

[משנ"ב שם]

וקחיצות הַסֵּצֵר פְּתִירוֹת אֲמָתָיו.

19) בין זה שמחיצות חצר יכולות להתיר את החריץ אף על פי שהוא עמוק י' טפחים, נרבאר בהערה קודמת שהראשונים נחלקו בדבר, וכתב החזו"א (א"ח סי' קיא ס"ק ג) [לשיטתו בהערה הקודמת] נפקא מינה במחלוקת זו, בחריץ שעמוק י' טפחים ורחב ד' טפחים שעובר תחת צורת הפתח, שלדעת התוס' והראב"ד כיון שהחריץ עמוק י' ורחב ד', כתליו מסלקים ומבטלים את צורת הפתח, ולדעת הרשב"א והריטב"א [שכן פסק המשנ"ב] אינם מבטלים אותה. והחזו"א החמיר בזה להלכה, וכניל. מאידך בשו"ת ישועות מלכו (א"ח סי' כט) כתב, שלענין צורת הפתח לכל הדעות מחיצות החריץ מבטלות את צורת הפתח שמעליהן, ובשו"ת חתם סופר (א"ח סי' פז) כתב שיש להקל בצורת הפתח העוברת מעל אמת המים שהיא עמוקה י' ורחבה ד', ופירש שכותלי החריץ אינם מסלקים את הקנים של צורת הפתח מלהתיר את אמת המים.

ואף לדעת הרשב"א והריטב"א [שהמשנ"ב נקט להלכה כשיטתם] שאין החריץ נחשב כרשות לעצמו, היינו באופן שצורת הפתח עומדת על הקרקע, ויש בקרקע חריץ שעובר תחת צורת הפתח, אבל באופן שיש שני הרים סמוכים זה לזה, ופני ההרים זקופים באופן שהם בשיעור תל המתלקט [שההר עולה י' טפחים לכל ד' אמות] שהם נחשבים כמחיצה ניצבת ולא כקרקע, והעמיד את הקנים של צורת הפתח אחד על הר זה ואחד על ההר השני, כתב בשו"ת האלה לך שלמה (א"ח סי' קנד) שלכל השיטות אין זה נחשב לצורת הפתח, כיון שמקום הילוך האנשים הוא בחריץ שבין ההרים, ונמצא שהקנים מונחים למעלה מג' טפחים ממקום הילוך האנשים, ואינו נחשב שיש צורת הפתח למקום הילוך האנשים, מה שאין כן בחריץ שעובר תחת צורת הפתח, שמקום הילוך האנשים הוא למעלה ולא בתוך החריץ, והקנים מונחים במקום הילוך האנשים, נחשב שיש כאן פתח, והחריץ בטל לרשות.

מאידך בספר מעשה איש (ח"ג) הביא בשם החזו"א [מכתבי רבי יעקב איזלשטיין], שאפילו אם קנה אחד עומד על הר שמתלקט י' מתוך ד' והקנה האחר עומד על הקרקע הרי זה כשר [ועיקר הדבר מבואר גם בחזו"א (א"ח סי' קיא ס"ק ב-ג) לענין פסי חצר, ומשמע שם שכך הוא הדין גם לענין צורת הפתח, וראה עוד בחזו"א (שם סי' ע' ס"ק יח) שכתב שאין להניח את קנה הצורת הפתח על מדרגה הסמוכה לכותל, ולפי מה שנתבאר צריך לומר שכותנו רק כשהקנה בסמוך לכותל, שאז נחשב כמו שמונה בכותל והכותל עצמו אינו חלק מהרשות, אבל אם הניח על סתם מדרגה כשר אף שהיא גבוהה מקרקע הרשות, וכתב שאין בזה חסרון של מחיצה תלויה, אף שהקנה אינו עומד על הקרקע של הרשות, והוסף, שכל זה רק אם אין הקנה גבוה י' טפחים מקרקע הרשות, אבל אם הוא גבוה י' טפחים, נחשב שהוא ברשות אחרת, ואינו יכול להועיל לקרקע הרשות. [וראה שם עוד דעת הגר"ח סולוביצק בזה].

ובאופן שיש חריץ תחת צורת הפתח, שלדעת החזו"א אין צורת הפתח מועילה לתקן את החריץ, כתב בספר חידושים וביאורים (סי' ב ס"ק יא) שצורת הפתח אינה מועילה גם לגבי הרשות, כיון שאומרים במחיצות החריץ יגד אסיק מחיצתא, והרי זה כאילו הקנה עומד מאחורי כותלי הרשות [וכן מבואר בשו"ת ישועות מלכו שם]. וראה בקונטרס תיקון עירובין שבספר בינת שמחה (סי' ג) שהאריך בזה.

[ביה"ד ר"ה מתן]

פָּנֵט נָה אֵינוֹ מְסַמֵּךְ מִכָּל הַפּוֹסְקִים²⁰.

20) מבואר בדבריו שגם בחצר היה מקום להחמיר לאסור, אלא שיתכן שהשו"ע סמך על שיטת התוס' והרא"ש להתיר משום שהוא מדרבנן. אמנם החזו"א (א"ח סי' קג ס"ק ז) כתב, שמה שכתב הריטב"א לאסור הוא לדעת רש"י, אבל הריטב"א עצמו סובר (עירובין פו, א) שדוקא בבור שבין שתי הצירות צריך לשקע את המחיצה במים טפה, או שאם המחיצה במים צריך שתבלוט מעל גובה המים טפה, שבין שבני שתי הצירות שותפים במים הרי המים במעורבים, אבל במקום שהאיסור הוא משום שהמים פוזצים לברמלית [כגון בגוהטרא ובאמת המים], אין צריך שהמחיצה תהא שקועה במים וכן אין צריך שתבלוט מעל המים, וכתב החזו"א, שלפי זה גם בלשון ים אין צורך שתבלוט המחיצה מעל המים, ובמקום אחר (שם סי' קיב ס"ק ד) כתב, שלהלכה יש להקל כדעת הריטב"א אפילו להביא את המים אל הבית, ומימי אם אפשר לתקן, ראוי לחוש להחמיר כדעת רש"י שהביא השו"ע.

רט פאר הגולה

הלכות שבת סימן שנו שנו

(טז) אסור אפלו למלאת (ו) בחצר:

שנו דיני חצר פחות מארבע אמות וכיב, וכו' ג' סעיפים:

א משנה שם
ב ערוך ב טו,
גו פסח בריב"א,
ד שם דא"ט
ה ערוך להספד
ו פסחים ט"ז, וכו'
ז פסחים ט"ז לא
ח פסחים ט"ז לא
ט פסחים ט"ז לא
י פסחים ט"ז לא

א (א) *חצר שפחותה מארבע אמות על ארבע אמות (ב) שהיא סמוכה לרשות הרבים, אין שופכין לתוכה מים בשבת (ג) בימות החמה, שבינן שאין בה ארבע אמות אין סאתים מים שאדם עשוי להשתמש בכל יום ואוי לפלע בה והני קאלו שופף לרשות הרבים, לכך צריך לעשות גמא *שתהא חללה מתוקת סאתים הגה (ד) וכל גמא שהיא חצי אמה על חצי אמה ברום שלשה חמשי אמה מתוקת סאתים (ומכ"ס), בין אם יעשה בפנים בחצר או (ה) בחוץ, אלא שאם יעשה בחוץ צריך (ו) לכסותה בנסרים, (ז) כדי (ח) שתהא מקום פטור *ויפלו המים מידו למקום פטור, ובינו שיעשה גמא (ח) *כיכול לשפף בה כל מה שירצה; ואם אינה מתוקת סאתים, לא ישפף

באר היטב

פשוט שאסור לשאב מים אם כי הוא מקלא מים מפרמליה לחצר שהוא רח"ו וכו' לא מהני ערוך ורבים נקשלים בזה, עכ"ל:
(ב) לכסותה. שאם לא יכסהו ח"ל ר"ה ואם עמק ב' הני פרמליה, אכל אם היא מכסה אין לה אלא מקום פטור:

באר הגולה

* חצר שפחותה וכו'. מניי שהמים שנשפכין בחוץ החצר יורדין תחת כהל החצר לרשות הרבים, אכל אם מבנה תחתיה החצר בטוב וסמים לא טוב שם, כגודא שרי. וכן משמע בעבודת הקדש: * שתהא חללה מתוקת סאתים. וצריך ליהיה החלל מתוקת סאתים קדם שיגיעו המים להקב שיעל שפתה שבו יוצא החלל לרשות הרבים, שאם תהיה סמוך לתקע של הגמא, אם כי הכף ישופף לתוכה מעט מים יצא לחוץ עליהו רבנו יהונתן בפרש"ו. וצ"ל ברש"י הבאר שהחלל מן הקב והרש"א. ומכל מקום לדינא קרוב הדבר דגם הם מורים לדברי רבנו יהונתן, וכן פרש הפרטמנה, מיהו בירושלמי על תהייתו זו לא משמע פשוט רבנו יהונתן לכאורה, ע"ן שם: * ויפלו המים מידו למקום פטור. כבית יוסף בשם הרשב"א איתא בחלל הגמא נחשב לרשות הרבים, דבין דפי הגמא הוא בחוץ החצר הו' הגמא בכלל חורי רשות הרבים, ומשלחן יצחק משמע דאף כשהוא עושה פי הגמא בחוץ, כל שפסקה לחצר ואין ביניהם רשות הרבים הו' הגמא ששופף בה מקום פטור (פמ"ג). ולענין דעמי לא נהירא דכתיב כלל, דאף לדעת השולחן ערוך בענין שיעשה פי הגמא מבפנים, וכן משמע ששיית המעשה דאירי לענין שפויכה המים בחוץ החצר, וכן בעבודת הקדש וברבנו יתום משמע פן, וגם עקר דינו לא ידענא, אי שרי לשפף מים מבחוץ לחוץ הגמא אהרי שיעקר חלל הגמא מכסה בנסרים ולמעלה היא רשות הרבים, אטו אם יש סדק בבסי הגמא לשפף המים בחוץ יתבטל ממקום זה למעלה שם רשות הרבים? ולכאורה אדרבה, אם הגמא מגלה יש עליה שם מקום פטור לשאינה רחב ארבעה על ארבעה או שם פרמליה כשאניה גבוה עשרה, אכל שפסקה בנסרים מאי מהני; ובשלמא לפרוש הרמב"ם, שיעשה כמין קבה מלמעלה במקום הזה, כגודא לא ניתא להלוק, אכל לפי מה שכתב בשלחן ערוך שפסקה בנסרים, צריך עיון בעקר דינו אם קמר בזה. ובעקר סברת הרשב"א שכיח שפיה בחצר חורי רשות הרבים, ע"ן במאמר נדרכי ובבית מאיר שפסקה בזה: * יכול לשפף בה וכו'. הניו שפטר לשפף בחצר.

משנה ברורה

נשאר גדודים גבוהים עשירה: (טז) אסור אפלו למלאת, והוא הדין (י) לטלטל בחצר, כיון שהוא פרוץ יותר מעשור למקום האסור. במה דברים אמורים, כשאין לשון הים עמק עשירה, אכל אם הלשון עמק עשירה, שם שפופו קרקעית החצר ונעשה גמא עמקה עשירה טפחים, דפני הגמא גופא נחשב למחיצה בין המים ובין החצר (ב) ומתיר לטלטל בחצר, אכל אסור למלאת מפנה. כיון שאין מחיצה על גובה כינו לבין המים שפחות:

א (א) חצר וכו'. כלל הדברים הנאמרים בסימן זה הוא כפ: (ב) לפי ששערו חז"ל, שכל אדם הוא צריך להשתמש בכל יום סאתים מים לרחץ בהם פניו ידיו ורגליו ושאר ענינים הצריכים לו, וקבר נודע דבשבת אסור לשפף מרשות הרבים לרשות הרבים או לרמליה, ודרך כל אדם לשפף שופכין שלו לחצרו הסמוך לביתו שהיא רשותו והוא גס"פן רשות הרבים, ומוציא מרשות הרבים לרשות הרבים, ושערו חז"ל דסאתים מים גבלעים בקרקע של ארבע אמות על ארבע אמות ואינם מטנפים בקרקע של החצר, וכיון שכן, אין מקפיד עליהם שישארו לחוץ דוקא, ואז אפלו אם יצאו אחר"כ לחוץ לא היתה מחשבתו לכך, ובשבת בעינן מלאכת מחשבת, ולא הוי קאלו מוציא מרשות הרבים לרשות הרבים; אכל אם הוא פחות מארבע אמות על ארבע אמות, דאז הסאתים מים מרבים ואינם גבלעים בקרקע ונעשה החצר רפש וטיט ודעתו קצה כזה בימות החמה, שדרך כל אדם להקפיד על חצרו שיהיה נקי, ולכך ניתא לה שנוכו משם לחוץ, ואם יצאו לחוץ נתקנס מחשבתו, ויש לגוד שמה ישפף להדיא מרשות הרבים לרשות הרבים, ולכן צריך לעשות לחצר גמא שישארו לחוץ, כיון שאפשר להם לירד ולנוח בגמא ולא יתנוף חצרו, ועל כן אפלו אם יצאו לחוץ לא הוי כמוציא מרשות הרבים לרשות הרבים: (ב) שהיא סמוכה לרשות הרבים. לאפוקי כשהיא בסוף הסעף: (ג) בימות החמה. שאדם מקפיד על לכלי חצרו ומסתמא ניתא לה שיעזא לחוץ: (ד) וכל גמא וכו'. והוא הדין שכיכול (ז) לשנותה בעמקה וברחבה, וכן שיהיה חללה מתוקת סאתים: (ה) בחוץ. הניו בצד החצר: (ו) כדי וכו'. וגם כדי שלא יהא תקלה לרבים (ד"מ): (ז) שתהא מקום פטור. דעל ידי הפסול מסתלק אוחו המקום מתשמיש הרבים. והנה כגודא שצ"ל בהג"ה, כלא הפסול הוא גס"פן מקום פטור, דהוא פחות מארבע על ארבע, אלא (ג) פן יעלה אוהו קרקעית העוקה רפש וטיט ויהנה פחות מן שלשה טפחים בלבה ותבטל לגבי רשות הרבים: (ח) יכול לשפף וכו'. ואפלו תמלאה מערב שבת, (ד) שופף לתוכה, דכיון דמדיאורייתא לית אסורא פי אם שופף להדיא לרשות הרבים, וק שפסקה טפחים גמא וכו' לשבת, שלא ישפף וישליכם להדיא לרשות הרבים, וכיון דאיבא סגרא על ידי עשיית הגמא, שרי; ומהאי טעמא גמי התייר לשפף כל מה שירצה אף שהגמא מתוקת וק סאתים וכגודא יצאו הנותרים לחוץ, וניתא לה כזה כדי

שער הציון

(י) מגן אברהם ושא בשם פוסקים: (יא) ואין לחש שקא יעלה המ' שריון והבטל המחיצה, דמניי שהוא רחוק הרבה משפת המים. מגן אברהם בשם החופיות: (ב) כל זה מן הלבוש, וע"ן שם כי קצרותי: (ג) בגדי טעם: (ד) אחרונים: (ה) מגן אברהם ושא פוסקים:

